

# Zbojnický hejtman

Letos je tomu 340 let, co byl popraven v Olomouci hejtman Ondruška, syn fojta z Leskovce u Vsetína. Bylo mu 12 let, když „kydal hnůj“ (rozbízel) na poli a zbojníci ho svedli na zboj. Musel být velice schopný, když si ho zbojnická družina zanedlouho zvolila za hejtmana.

Na začátku 30leté války r. 1621 došlo na výzvu zemského hejtmana moravského Ladislava Veleny ze Žerotína k povstání východomoravského lidu proti císaři a kardinálovi olomouckému Ditrichštejnovi, místodržiteli Moravy. Nekatolická šlechta chtěla odčinit na Moravě porážku bělohorskou vítězstvím s pomocí Uhrů, Dánů a Švédů. Komenský sledoval od počátku povstání poddaných a valachů, horských pastýřů, kteří sem přicházeli od poloviny 16. stol. hlavně ze Slovenska.

Družina Ondruškova zbojnila na obchodních cestách Olomouc—Opava a Olomouc—Krakov. Valašští zbojníci měli velkou výhodu, že našli podporu a druhý domov na panství Podstatských z Prusinovic na Veselečce u Lipníka. Pan Podstatský vydal dokonce nařízení, aby jeho poddaní dali valašským zbojníkům vše, co potřebují, a v ni-

čem jim nepřekáželi. Podstatský přestoupil sice jako nekatolík ke katolictví, ale podporoval vše, co bylo proti císaři Ferdinandovi II. a kardinálovi Ditrichštejnovi.

Ondruška se svou družinou, která vzrostla časem až na 50 členů, přepadával bohaté kupce, biskupské dvory a rozdával chudým nebo lacino prodával sukna, vzácné látky, pepř aj. Celkem sedm let „jedl zbojnický chleba“, jak se přiznal při mučení na ratůze v Olomouci. Byl chycen r. 1638 portáš, u Rybář u Hranic, když zbojníci přecházeli Bečvu. Nejprve byl odvezen ke krajskému soudu do Hradiště a pak do Olomouce, kde byl odsouzen a oběšen ani ne 20letý.

Bylo to 75 let před slovenským Jánošíkem a slezským Ondrášem, kdy mělo Valašsko slavného zbojnického hejtmana Ondrušku, který se svými chlapci rovnal nespravedlivý tehdejší svět. (A. Kubeša)